

Вредности

Вероватно се твоји пријатељи разликују по томе шта сматрају посебно важним у животу. Неки желе да својим радом постигну нешто ново и значајно, други се надају доброј заради, трећи желе да им живот буде активан, занимљив... Људи се разликују по својим животним циљевима, по томе шта највише вреднују и чему теже.

Циљеви који су нам посебно важни представљају значајну вредност за нас, па их можемо и тако назвати – **вредности**. Оне могу бити везане за разне области живота. Неке вредности су везане за приватан живот, за начин провођења слободног времена... Постоје и вредности које се односе на врсту занимања којој тежимо.

И ти имаш своје циљеве! Вероватно су ти неки циљеви значајнији од других. Покушај да направиш хијерархију вредности – поређај своје животне циљеве по томе у којој мери су ти значајни.

Можеш да обратиш посебну пажњу на врсту занимања којој тежиш. Нека од ових питања можда ти могу бити од помоћи.

- **Шта желиш да постигнеш на послу? Шта ти је важно осим, наравно, добре зараде?**
 - **могућност напредовања (унапређење и сл.)**
 - **остваривање својих потенцијала, могућности**
 - **помагање људима**
 - **сталне промене и узбуђења**
 - **јасни, устаљени радни задаци**
 - **нешто друго? Шта?**
- **Тежиш ли практичном раду, у коме помоћу алата или машина можеш да направиш нешто корисно?**
- **Да ли тежиш послу у коме треба систематично прикупљати информације да би се дошло до неког закључка, открило или објаснило нешто ново?**
- **Тежиш ли раду са подацима који захтева тачност, прецизност, сређеност?**
- **Да ли тежиш уметничком изражавању?**
- **Тежиш ли томе да радиш са људима, да им помажеш да реше своје проблеме, да их подучаваш или саветујеш?**
- **Тежиш ли пословима који укључују сопствену иницијативу, смисао за организацију и вођење других људи?**

Размисли о занимањима које си издвојио или издвојила на основу својих интересовања. Да ли одговарају твојим главним животним циљевима, вредностима? Можда нека од њих одговарају, а друга не, или одговарају у мањој мери.

Неки пут знамо да нешто хоћемо, али не можемо тачно да дефинишемо шта. Спознати своје циљеве може бити корисно. Када спознамо шта стварно хоћемо, лакше корачамо ка циљу!

До сада си сагледао или сагледала много тога о себи. Неке закључке који су ти посебно важни можеш да запишеш и сачуваш за касније. На прагу си трећег корака на путу до правог избора!

Вредности у вези са избором занимања

Људи се разликују по томе којој врсти занимања теже. Неко ко тежи томе да:

- **својим радом ствара нешто видљиво, опипљиво и корисно – определиће се можда за занимање из неког од следећих подручја рада: машинство, грађевинарство, пољопривреда, производња и прерада хране, обрада различитих материјала (дрвета, камена, стакла, пластичних маса, текстила, коже...)...**
- **помаже другима – одабраће можда посао социјалног радника, наставника или занимање у области медицине...**
- **има утицај на друге људе – изабраће можда посао везан за руковођење (на пример, посао менаџера) или трговину...**
- **ради са подацима на прецизан начин – одабраће можда посао из области економије, права или администрације.**
- **се бави креативним, уметничким радом – одлучиће се можда за посао дизајнера, играча, музичког извођача...**

Најчешће вредности у вези са избором занимања су:

- **бавити се практичним радом, стварати нешто опипљиво и корисно**
- **помагати другим људима, саветовати их, подучавати**
- **имати утицај на друге људе, убеђивати их, водити их**
- **радити са подацима (бројевима, текстуалним подацима...) на прецизан, систематичан начин**
- **бавити се интелектуалним радом**
- **бавити се креативним, уметничким радом**

Постоје и друге вредности. Рецимо, обављати посао који је динамичан, који често укључује промене (на пример, туристички водичи). Могуће су и комбинације неких вредности. Неко, на пример, вреднује рад са подацима и помагање људима, па се бави правом – ради као адвокат.